

ترسیم استراتژیهای جهانی بر اساس واقع بینی / شعارهای توخالی ندهیم

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية با بیان اینکه شعارهای توخالی که قدرت اجرای آنها را نداریم ندهیم و واقع بین باشیم و واقعیت‌های بین المللی و توان خودمان را هم ببینیم، گفت: با عقلانیت جمعی و همچنین با واقع بینی، سیاست بین المللی و استراتژیهای جهانی خودمان را ترسیم کنیم.

یک عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية با بیان اینکه شعارهای توخالی که قدرت اجرای آنها را نداریم ندهیم و واقع بین باشیم و واقعیت‌های بین المللی و توان خودمان را هم ببینیم، گفت: با عقلانیت جمعی و همچنین با واقع بینی، سیاست بین المللی و استراتژیهای جهانی خودمان را ترسیم کنیم.

به اعتقاد و اعتراف بسیاری از اندیشمندان و شرق شناسان، اسلام شناسان و جامعه شناسان غربی، امام خمینی بزرگترین احیاگر تفکر و ارزشهای اسلامی می باشند که آنچه اصلاح گران، تجدیدگرایان، متجددها و بیدارگرایان اسلامی از قرن 19 میلادی تا زمان آغاز نهضت در ایران صرفا به عنوان یک آرمان تبلیغ می کردند، امام خمینی (ره) در صحنه عمل پیاده کرد و دوران جدید رنسانس را آغاز نمود. مهمترین تأثیر انقلاب اسلامی بر احیای ارزشها و آگاهیهای اسلامی، القای تفکر اسلام سیاسی بود. اسلامی که به زعم بسیاری در صفحات کهن تاریخ فرتوت شده و از اذهان رخت بر بسته بود، اینک با هسته ای قدرتمند و امواجی فراتر از مرزهای ملی بازگشته و به جریان افتاده بود. در واقع پیروزی انقلاب اسلامی نشان داد که ادیان به ویژه دین اسلام با گذشت زمان و توسعه مدرنیاسیون نه تنها به پایان راه نرسیده است بلکه مجددا به عنوان مهمترین راه نجات بشریت از ظلم و بیدادگری احیای شده و دنیای مادی گرای معنویت گریز را متوقف ساخته و دریچه ای از معنویات و اعتقادات مذهبی را در راستای رستگاری و رهایی بشریت از قید قدرت های استعمارگر گشوده است. در گفت و گو با حجت الاسلام والمسلمین محسن غرویان، عضو هیئت علمی جامعة المصطفی (ص) العالمية ابعادی از تأثیرات انقلاب اسلامی بیان می شود که اکنون از نظر شما می گذرد.

*تأثیرات فکری و اندیشه ای انقلاب اسلامی در منطقه و جهان چه بوده است؟

در این رابطه به چند نکته می توانم اشاره کنم؛ نکته اول این است که می توان گفت انقلاب اسلامی ایران تجلی و تبلور اندیشه های حضرت امام خمینی (ره) است و در حقیقت می توانیم تأثیرات انقلاب اسلامی را به تأثیرات افکار و اندیشه های امام (ره) برگردان کنیم. اولین تأثیر این است که انسان یک موجود الهی است و نباید در سطح طبیعت و زندگی حیوانی باقی بماند و زندگی کند. حضرت امام (ره) در سخنرانیهای مختلف و آثارشان به این نکته زیاد اشاره کردند که ما انسانها برای طبیعت ساخته نشدیم، بلکه برای ارزشهای انسانی و بالاتر از حیات حیوانی ساخته شده ایم. فکر می کنم که این اندیشه در نسل جوان، فرهیختگان و فرزندان و متفکران کشورهای دیگر بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

نکته دیگر اندیشه مبارزه با ظلم و ستم است که این براساس اصل انسان شناختی و عدالت طلبی انسان است. حضرت امام (ره) هم این را مطرح فرمودند که ما باید با ظلم در روی کره زمین مبارزه کنیم و هیچ کس حق ظلم بر دیگران را ندارد. این هم گفتمان و اندیشه ای بود که حضرت امام (ره) مطرح کردند و آثار بسیار زیادی در کشورهای دیگر داشته است.

نکته دیگر توجه به محرومین و مستضعفین است. امام (ره) براساس نگاه ویژه ای که به اقشار پابرهنه و فقیر و مستضعف جهان داشتند به محرومین و مستضعفین توجه داشتند. این هم اندیشه ای بود که حضرت امام (ره) مطرح کردند و توجهات جهانی را به سمت اقشار پابرهنه و مستضعف جلب کردند. این اندیشه و گفتمان جدیدی بود که آثاری هم داشت.

نکته دیگر تقویت اراده در جوامع و ملتها برای ایستادگی در برابر ظلم و ستم بود که حضرت امام (ره) آنرا مطرح کردند و به ملتها و مردم روحیه دادند. امام (ره) با سخنرانیهای متعدد این نکته را تأکید فرمودند که شما ملتها می توانید در برابر ظلم و ستم مقاومت کنید و حکومت‌های ظالم را براندازید. تقویت روحیه و اراده ملی یکی از آثار اندیشه حضرت امام (ره) بود که در کشورها و جوامع دیگر اثر گذاشت و امروز هم می بینیم که در کشورهای اسلامی مثل مصر انقلاب شد و در بحرین مردم قیام کردند و حرکت ادامه دارد. در تونس و کشورهای مختلف اسلامی جریان بیداری اسلامی ادامه دارد که به محصول اندیشه های حضرت امام (ره) است. اینها نکاتی است که قابل توجه است.

*رابطه انقلاب اسلامی و بیداری اسلامی که به آن اشاره داشتید و در برخی از کشورهای خاورمیانه وجود دارد چگونه قابل تحلیل و ارزیابی است؟

تحلیلهای مختلفی در این زمینه وجود دارد، ولی آنچه که به نظرم اکثریت تحلیلگران بر آن تأکید دارند این است که انقلاب اسلامی انقلابی فکری و فرهنگی است و این انقلاب فرهنگ، فکر و اندیشه خودش را صادر کرده است و با همه مقاومتها و مانع تراشیهایی که آمریکا و اروپا و صهیونیسم انجام دادند تا انقلاب اسلامی صادر نشود، انقلاب صادر شده است. طبیعی هم هست چون فکر نو و فلسفه و گفتمان جدید است که این انقلاب اثر خودش را بیرون از مرزهای ایران منتقل کرده است. در دنیای امروز هم نمی توان جلوی خبر، افکار و اندیشه ها را گرفت. همان طوری که افکاری در اروپا، امریکا مطرح می شود و بعد از مدتی و با فاصله کم به سرعت به کشور ما منتقل می شود از طرف دیگر هم این فکر و اندیشه بوده و هست و منتقل شده است. نمی گویم صد در صد بیداری اسلامی بر گرفته از انقلاب اسلامی ایران است، در این مسیر هم نباید دچار غلو و اغراق شویم، ولی اگر واقع بینی داشته باشیم اقتضا می کند که واقعا این را بپذیریم. بخشی از بیداری جهان اسلام متأثر از انقلاب اسلامی ایران با اندیشه های حضرت امام(ره) و مقام معظم رهبری(حفظه الله) است.

*مشخصا درباره تأثیرات سیاسی انقلاب اسلامی چه تحلیلی می توان ارائه کرد؟

به نمونه های عینی می توانم اشاره کنم؛ بعد از انقلاب اسلامی ایران، صدام در کشور همسایه ما - عراق - که به عنوان یک دیکتاتور که بیش از سه دهه حاکمیت داشت به جنگ انقلاب اسلامی آمد اما هم شکست خورد و هم با سرنوشت خفت آور به دار آویخته و اعدام شد و ملت عراق بیدار شدند و دولت تشکیل دادند و آیت الله سیستانی به عنوان مرجع تقلید بسیار فرد قدرتمند و ذی نفوذ و صاحب نفس در عراق هستند و دولت هم دولتی است که ملت و مردم عراق آنرا انتخاب کردند. این اتفاقات از تأثیر انقلاب اسلامی ایران است. اکنون کشورهای مصر و عراق می خواهند قانون اساسی بنویسند اقداماتی کردند و در حال حک و اصلاح هستند. به هر حال این فعالیتها بلا شک الگوگیری از انقلاب اسلامی ایران است. در بسیاری از کشورهای دوردست، آفریقایی و تأثیرات انقلاب اسلامی را می بینیم. اکنون جوانهایی از حدود 100 کشور دنیا به جامعه المصطفی(ص) العالمیه می آیند و درس می خوانند و با ایران و امام خمینی(ره) و اندیشه های مقام معظم رهبری(دامت برکاته) و تشیع و فرهنگ تشیع و نگاه تشیع به اسلام آشنا می شوند و به کشورهای خودشان بر می گردند و موج ایجاد می کنند.

به نظرم اینها تأثیرات انقلاب اسلامی است که در کشورهای اسلامی و حتی در کشورهای غیر اسلامی آثار خودش را گذاشته است البته مسئولان و علمای ما حواسشان را جمع کنند و با تدبیر و درایت و عقلانیت این نهضت را پیش ببرند و افکار و اندیشه های حضرت امام(ره) را در حوزه های علمیه بیان کنیم و آثار فلسفی کلامی ایشان متن درسی و تدریس شود تا این افکار همچنان آثار خود را در جامعه باقی بگذارد.

*نقاط قوت و ضعف فکری و اندیشه ای جمهوری اسلامی در شرایط کنونی با توجه به تحولات جهانی و منطقه ای چیست؟

نقاط قوت را زیاد می بینم، اینها همان قوت اندیشه های اسلام و فرهنگ دینی و فلسفه اسلامی و نگاه اخلاقی، انسانی و عرفانی حضرت امام(ره) در مسائل اداره جامعه و سیاست است که تأثیرات بسیار خوبی گذاشته است. هر سال میهمانان خارجی به ایران می آیند و آثار امام(ره) را مطالعه می کنند. باید آثار امام(ره) در ابعاد مختلف ترجمه شود و به متفکرین داده شود، وقتی نخبگان کشورها تحت تأثیر اندیشه های امام(ره) قرار بگیرند می توانند در کشورهای خودشان در یک گستره بسیار وسیع تری اثرگذار باشند، اما ما باید در سیاست بین المللی و جهانی به این نکته توجه داشته باشیم و نقطه ضعف به دست دشمن ندهیم و از عقلانیت و حکمت باید بیشتر استفاده کنیم. حرفهای شعاری زنیم، شعارهای توخالی که قدرت اجرای آنها را نداریم ندهیم و واقعیتها بین المللی و توان خودمان را هم ببینیم. در محدوده توان خود با توجه به واقعیتهای جهانی حرکت کنیم و به سمت صلح و صفا و همزیستی مسالمت آمیز در سطح بین الملل انقلاب را به پیش ببریم تا تصویر منفی که صهیونیسم جهانی و دشمنان انقلاب می خواهند از اسلام و تشیع و انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره) و ملت ایران در ذهن جهانیان ترسیم کنند را ما خنثی کنیم. این نکته بسیار مهمی است که با عقلانیت جمعی و همچنین با واقع بینی، سیاست بین المللی و استراتژیهای جهانی خودمان را ترسیم کنیم.